

کتابخانه‌های عمومی و حوزه‌های مرتبط

بحث درباره کتابخانه‌های عمومی از مقوله‌های سهل و ممتنع است؛ از یک طرف چون کتابخانه مربوط به عموم است همه می‌پندارند که می‌توانند در باره آن نظر بدهند زیرا هر کس به فراخور سن و سال و به‌ویژه در عنفوان جوانی و یا پیری بیشترین ساعات عمر خود را در آنجا گذرانده است. اما به لحاظ فنی و اینکه این سرمایه عمومی چه وظائفی داشته و یا باید داشته باشد و تا کجا موفق بوده و یا چه وظائف و مسئولیت‌هایی را می‌توان برای آن کشف کرد و با جلب نظر مسئولان آن را به اجرا گذاشت، از کارهای بسیار سخت و دشوار است. همچنین از آنجا که مخاطبان این نوع کتابخانه‌ها عموم مردم هستند، لذا انتظارات هم به انتظارات آحاد مردم و سلائق گوناگون آنها مرتبط می‌شود. تفکیک و دسته‌بندی همین سلائق و برنامه‌ریزی وظائفی متناظر برای آن توسط کتابخانه کار فردی نیست و همکاری و همفکری عموم صاحب‌نظران دلسوز جامعه را در ابعاد گوناگون طلب می‌کند.

سردبیری این مجله از بدو شروع به کار مجدد خود و با استفاده از نظرات هیئت تحریریه، این دغدغه را همواره به‌صورت گوناگون مطرح کرده است. همچنانکه در سخن سردبیری شماره‌های ۵۵ و ۵۹ هم به اجمال تذکر داده است؛ هم از متخصصان موضوعی تقاضای کمک کرده است و هم از نهاد کتابخانه‌های عمومی به عنوان متولی این رسالت بزرگ انتظار حمایت داشته است؛ باشد تا با گسترش وظائف خدماتی در امر اطلاع‌رسانی و آموزش نظریه‌پردازان اجتماعی و دلسوختگان فرهنگی مسائل و مشکلات را زیر ذره بین نقادی‌های سازنده خود قرار دهند و از این طریق سهم و دین خود را در گسترش ابعاد گوناگون خدمت‌رسانی در این نهاد عظیم مطرح نمایند. البته مدیریت نهاد هم با گزینش نیروهای کارآمد جدید و با تحصیلات کتابداری و اطلاع‌رسانی سهم نظری و عملی این نهاد را در این حرکت بزرگ بیشتر کرده است.

جدولی را که در ذیل مشاهده می‌کنید سردبیری آن را در جلسه هیئت تحریریه سوم ارائه داده است. اعضای هیئت تحریریه پیشنهاد کردند تا آن در سطح وسیع‌تری منتشر شود تا از نظرات عموم مردم و به ویژه متخصصان؛ هم در بُعد فکری و هم اجرایی استفاده شود. به این موضوعات که به نظر می‌رسد اهم موضوعات مطروحه در سطح کتابخانه‌های عمومی باشد می‌توان موضوعات دیگری را اضافه کرد و یا برای بعضی از آن‌ها اولویت بیشتری قائل شد. سردبیری ضمن استقبال از نظرات صاحب‌نظران نسبت به دعوت از سردبیر میهمان هم اعلام آمادگی می‌کند تا در هر بسته موضوعی زیر در چارچوب وظایف نشریه از حداکثر ظرفیت فکری و عملی علاقمندان در پیشبرد اهداف استفاده نماید.

کتابخانه‌های عمومی و حوزه‌های مرتبط

موضوعات اصلی	موضوعات فرعی
۱. سرمایه‌ی فکری	۱-۱. کتابخانه‌های عمومی و مالکیت معنوی
	۲-۱. کتابخانه‌های عمومی و نخبه‌پروری
	۳-۱. کتابخانه‌های عمومی و سرمایه‌دانشی (سازمانی، بومی و ملی)
	۴-۱. کتابخانه‌های عمومی و تولید دانش و خلاقیت و نوآوری
	۵-۱. کتابخانه‌های عمومی و جریان‌شناسی فکری و عرفان‌های نوظهور
۲. سرمایه‌ی اجتماعی	۱-۲. کتابخانه‌های عمومی و انسجام، اعتماد و باور اجتماعی
	۲-۲. کتابخانه‌های عمومی و شبکه‌های اجتماعی
	۳-۲. کتابخانه‌های عمومی و ارزش‌آفرینی جمعی (گفت‌وگو)
	۴-۲. کتابخانه‌های عمومی و هنجارهای اجتماعی
	۵-۲. کتابخانه‌های عمومی و سرمایه‌انسانی به مثابه ثروت ملی
۳. امنیت اجتماعی	۱-۳. کتابخانه‌های عمومی و ارتقای سطح همزیستی اجتماعی
	۲-۳. کتابخانه‌های عمومی و قانون‌مداری
	۳-۳. کتابخانه‌های عمومی و حریم خصوصی
۴. افزایش سواد عمومی و اطلاعاتی	۱-۴. کتابخانه‌های عمومی و پرورش تفکر انتقادی
	۲-۴. کتابخانه‌های عمومی و آموزش مراجعه‌کنندگان
	۳-۴. کتابخانه‌های عمومی و مشاوره اطلاعاتی
	۴-۴. کتابخانه‌های عمومی و سواد اطلاعاتی
	۵-۴. کتابخانه‌های عمومی و مطالعه مفید
	۶-۴. کتابخانه‌های عمومی و یادگیری مادام‌العمر
۵. تبادل و توسعه‌ی فرهنگی	۱-۵. کتابخانه‌های عمومی و مسأله‌ی چندفرهنگ‌گرایی (multiculturalism)

موضوعات اصلی	موضوعات فرعی
	۲-۵. کتابخانه‌های عمومی و گفتگوی بین‌فرهنگ‌ها
	۳-۵. کتابخانه‌های عمومی و سوادفرهنگی و ارتباطات فرهنگی
	۱-۶. کتابخانه‌های عمومی و مدیریت اموال ملی
۶. مدیریت عمومی	۲-۶. کتابخانه‌های عمومی و بهره‌وری ملی
	۳-۶. کتابخانه‌های عمومی و رسانه‌های جمعی (رادیو، تلویزیون، مطبوعات و اینترنت)
	۴-۶. کتابخانه‌های عمومی و تعاون
	۱-۷. کتابخانه‌های عمومی و فهم سیاسی شهروندان
۷. مسائل سیاسی-اجتماعی	۲-۷. کتابخانه‌های عمومی و شفاف‌سازی عرصه‌ی سیاست
	۳-۷. کتابخانه‌های عمومی و مشارکت سیاسی
	۴-۷. کتابخانه‌های عمومی و اخلاقی‌کردن سیاست
	۵-۷. کتابخانه‌های عمومی و اسلامی‌کردن سیاست
	۶-۷. کتابخانه‌های عمومی و پرکردن شکاف ملت-دولت
	۷-۷. کتابخانه‌های عمومی و مراکز اطلاع‌رسانی
۸. بهداشت روانی فردی و اجتماعی	۱-۸. کتابخانه‌های عمومی و اعتماد به نفس (فردی و اجتماعی)
	۲-۸. کتابخانه‌های عمومی و ترویج ارزش‌های اخلاقی
	۳-۸. کتابخانه‌های عمومی و تقلیل بزه‌کاری‌های اجتماعی
	۴-۸. کتابخانه‌های عمومی و تقلیل افسردگی‌ها و تقویت نشاط عمومی
۹. انضباط شهری	۱-۹. کتابخانه‌های عمومی و روحیه‌ی نظم‌پذیری
	۲-۹. کتابخانه‌های عمومی و قانون‌گرایی
	۳-۹. کتابخانه‌های عمومی و وجدان کاری
۱۰. تضاد طبقاتی / عدالت اجتماعی	۱-۱۰. کتابخانه‌های عمومی و ترویج روحیه‌ی عدالت‌خواهی
	۲-۱۰. کتابخانه‌های عمومی و دستیابی عادلانه به منابع اطلاعاتی
۱۱. اوقات فراغت	۱-۱۱. کتابخانه‌های عمومی و برگزاری کارگاه‌های عمومی در موضوعات مختلف
	۲-۱۱. کتابخانه‌های عمومی و فستیوال‌های محلی
	۳-۱۱. کتابخانه‌های عمومی و ترویج علم
۱۲. معلولان اجتماعی	۱-۱۲. کتابخانه‌های عمومی و ایجاد فضا و فراهم‌آوری منابع متناسب با قابلیت‌های جسمی معلولان
	۲-۱۲. کتابخانه‌های عمومی و تقویت امید به زندگی در معلولان
۱۳. زنان خانه‌دار و یا مسائل خانوادگی	۱-۱۳. کتابخانه‌های عمومی و تحکیم بنیان‌های خانوادگی
	۲-۱۳. کتابخانه‌های عمومی و آموزش مهارت‌های زندگی
	۳-۱۳. کتابخانه‌های عمومی و فرهنگ‌سازی مطالعه برای زنان خانه‌دار
۱۴. ارتباطات علمی	۱-۱۴. کتابخانه‌های عمومی و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی
	۲-۱۴. اینترنت کتابخانه‌های عمومی کشور

موضوعات اصلی	موضوعات فرعی
	۳-۱۴. خدمات پژوهشی بانک‌های اطلاعاتی از طریق شبکه‌ی کتابخانه‌های عمومی
۱۵. بازاریابی و مشتری‌مداری	۱-۱۵. بازاریابی و اقتصاد کتابخانه‌های عمومی
	۲-۱۵. جنبه‌های حقوقی کتابخانه‌های عمومی
	۳-۱۵. مدیریت در کتابخانه‌های عمومی
	۴-۱۵. کودکان و کتابخانه‌های عمومی
۱۶- فن‌آوری	۱-۱۶. خودکارسازی فرایندها در کتابخانه‌های عمومی
	۲-۱۶. مباحث بنیادی مثل رده‌بندی در کتابخانه‌های عمومی
۱۷- مسائل هنری و معماری	۱-۱۷. کتابخانه‌های عمومی و طراحی‌های بومی
	۲-۱۷. کتابخانه‌های عمومی و جایابی منطقه‌ای
	۳-۱۷. کتابخانه‌های عمومی و طراحی‌های داخلی
	۴-۱۷. کتابخانه‌های عمومی و دسترس‌پذیری شهری و روستایی
	۵-۱۷. کتابخانه‌های عمومی و آسیب‌پذیری‌های گوناگون (آلودگی صوتی، خطرات ناشی از زلزله، آتش‌سوزی و آفت‌های دیگر)
۱۸- مسائل کودکان و نوجوانان	۱-۱۸. سهم کتابخانه‌های عمومی در کتابخانه‌های کانون پرورش کودکان و نوجوانان
	۲-۱۸. نقش کتابخانه‌های عمومی در کتابخانه مدارس و به ویژه ابتدائی
	۳-۱۸. نقش کتابخانه‌های عمومی در کتابخانه‌های بی‌کتاب غیر دیجیتالی برای کودکان (عروسکی و نمایشی)
	۴-۱۸. سهم کتابخانه‌های عمومی در ارزیابی، خط مشی‌گذاری برای کتابهای کودکان
	۵-۱۸. تعامل مثبت کتابخانه‌های عمومی با ناشران کتابهای کودک